

TLAČOVÁ SPRÁVA

11.3.2026

Komora MNO vyzýva vládu a NR SR: Po náleze Ústavného súdu už zákony o neziskových organizáciách nesmú vznikáť bez ich účasti

Na dnešnom 42. zasadnutí Rady vlády SR pre mimovládne neziskové organizácie (MNO) predložila Komora MNO viacero tém týkajúcich sa legislatívneho procesu po náleze Ústavného súdu SR k zákonu č. 109/2025 Z. z., ako aj nedodržovania zákonných lehôt pri registrácii občianskych združení na Okresných úradoch. Mimovládky sa tiež pýtali na prípravu zákona o lobingu.

V reakcii na rozhodnutie ÚS SR o protiústavnosti zákona č. 109/2025 Z.z. Komora MNO predložila uznesenie, v ktorom odporúča vláde SR, aby prípadné ďalšie právne úpravy týkajúce sa mimovládnych neziskových organizácií vznikali participatívnym spôsobom.

"Nález ÚS SR je jednoznačný - ani jeden z cieľov zákona o neziskových organizáciách neprešiel testom ústavnosti a narazil na princípy nevyhnutnosti a proporcionality, ohrozoval práva prispievateľov mimovládnym organizáciám, ako aj samotných mimovládok.. My sa kontrolám nebránime. K podmienkam, v akých fungujú mimovládne organizácie na Slovensku, treba tiež dodať, že náš sektor čelí cielenému odstrihnutiu od verejných prostriedkov, tzv. defunding, vo výške až 16 miliónov eur v rokoch 2024-2025. Toto je jedna z urgentných tém, ktoré by mala vláda adresovať v súvislosti s mimovládnymi organizáciami," upozornil Daniel Kaba, člen Výkonného výboru Komory MNO a zástupca Platformy rozvojových organizácií – Ambrela v Rade vlády SR pre MNO (RVMNO). Rada vlády SR pre MNO návrh uznesenia Komory MNO v hlasovaní schválila a doplnila rovnaké odporúčanie aj poslancom a poslankyniam NR SR.

Komora MNO tiež na zasadnutí Rady upozornila na dôsledky zrušenia zákona č. 109/2025 Z. z. Ústavným súdom, najmä vo vzťahu k postaveniu mimovládnych organizácií podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám, kde pretrvávajú nejasnosti povinností plynúcich z obdobia platnosti zákona.

"Jedným z problémov, ktoré zákon o neziskových organizáciách priniesol, boli nejasnosti v jeho výklade a implementácii. Aj po zrušení zákona ÚS SR sa naďalej potýkame s nejednoznačným výkladom záväzkov z obdobia platnosti zákona, ako napríklad zverejňovanie zmlúv či archivácia infožiadostí. Chceme postupovať

korektne, len nevieme vo viacerých prípadoch ako,” priblížila Lucia Szabová, členka Rady Platformy pre demokraciu.

Schválené uznesenie Rady vlády odporúča Ministerstvu spravodlivosti vydať stanovisko, ktoré objasní:

- postup pri vybavovaní žiadostí o informácie, ktoré neboli právoplatne ukončené ku dňu zverejnenia nálezu ÚS SR,
- právny režim rozhodnutí a úkonov vykonaných počas platnosti zrušenej právnej úpravy,
- postup pri odvolaniach a opravných prostriedkoch.

Problémy vo výkone agendy združovania občanov na Okresných úradoch

Komora MNO na Rade vlády upozornila na nedodržiavanie lehôt a prietahy pri registrácii a úradných prepisoch občianskych združení po tom, ako vlni táto agenda prešla z MV SR na Okresné úrady.

“Od septembra minulého roku sa stretávame s tým, že úradníci na Okresnom úrade nevedia ako majú postupovať, nepoznajú agendu občianskych združení, sú tam prietahy, majú problém akceptovať kvalifikovaný elektronický podpis. Pôvodne možno dobrý úmysel decentralizovať túto agendu z MV SR na Okresné úrady a priniesť tieto služby bližšie k občanom sa nedostavil. Chceme mať veci formálne v poriadku, platíme nemalé správne poplatky a stretávame sa s tým, že dvojtýždňové zákonné lehoty nie sú dodržané ani pri takých základných úkonoch ako je zmena adresy sídla alebo štatutára,” tľmočil skúsenosti mimovládok Juraj Lizák, člen Výkonného výboru Komory MNO a zástupca Rady mládeže Slovenska v RVMNO.

Rada vlády preto odporučila Ministerstvu vnútra, aby zabezpečilo dodržiavanie zákona na Okresných úradoch a situáciu monitorovalo. Jednou z ciest, ako zamedziť prietahom je aj posilnenie odborných kapacít zamestnancov/kýň Okresných úradov a vypracovanie jednotnej metodiky, odporúča uznesenie RVMNO.

Vízia pre atraktívnejší vidiek 2040

Komora MNO na Rade vlády informovala o priebehu medzirezortného okrúhleho stola k [Vízii pre atraktívnejší vidiek 2040](#), ktorý sa uskutočnil začiatkom februára a jeho cieľom bolo priniesť tému rozvoja vidieka na všetky ministerstvá ako prierezovú prioritu. *“Na Rade vlády sa nám podarilo presadiť uznesenie, ktoré odporúča Ministerstvu pôdohospodárstva, aby posilnilo prepojenie verejných politík a dlhodobého strategického ukotvenia rozvoja vidieka. Vízia pre atraktívnejší vidiek 2040 by mala byť zohľadnená aj pri príprave nového programového obdobia pre čerpanie eurofondov 2028-2034,”* priblížila členka

Výkonného výboru Komory MNO a zástupkyňa Vidieckeho parlamentu v RVMNO
Mária Behanovská.

Zákon o lobingu

Na dnešnom rokovaní sa Komora MNO zaujímala o plnenie uznesenia RVMNO zo septembra, v ktorom odporučila III. štátnemu tajomníkovi MV SR, aby zákon o lobingu vznikol participatívnym spôsobom so zapojením mimovládnych neziskových organizácií. Komora MNO ešte na jeseň minulého roku komunikovala jednotnú podporu MNO sektora [návrhu verejných politík k lobingu](#) od trojice mimovládnych organizácií (VIA IURIS, Zastavme korupciu, TIS).

“Viackrát sme hovorili, že chceme byť zapojení do procesu prípravy zákona o lobingu, keďže máme z praxe skúsenosti, ktoré vieme do zákona priniesť. Žiadame participáciu, bola nám vlani už prisľúbená - okrúhle stoly, ktoré sa mali diať koncom roka. Nedávno sme sa dozvedeli, že zákon sa už pripravuje. Dnes sme sa dozvedeli, že budú spoločné okrúhle stoly s MNO a ďalšími aktérmi. Vítame to, ale radi by sme vedeli aj časový rámec. Návrh zákona by mal byť predložený vládnyim legislatívnym procesom, čo vnímam ako lepší spôsob prípravy takýchto právnych predpisov,” upozornila Lucia Szabová z Platformy pre demokraciu.

Komora mimovládnych neziskových organizácií (Komora MNO) je zoskupenie zástupcov a zástupkyň platforiem mimovládnych neziskových organizácií, ktoré zastupuje záujmy občianskeho sektora v rámci **Rady vlády Slovenskej republiky pre mimovládne neziskové organizácie**.

Kontakt pre médiá:

koordinátorka Komory MNO A. Demetrianová, alexandra@komoramno.sk, 0917949598